

ABONAMENTE:

Pe un an 8 Lei
Pentru presei și învățători 6 "

Anunțuri și Reclame după învoială.

DIRECTOR-PROPRIETAR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dorobanților 17

Organ săptămânal al Tinerimei Dobrogene

MOBILUL LUPTEI

Campania noastră în chestiunea regimului politic din Dobrogea dănd loc la tot felul de comentarii, ținem să prezicăm lămurit felul nostru de vedere și acțiune.

Noi nu ducem o luptă contra acordării de drepturi politice nouă și concetățenilor noștri; nu suntem nici prin naștere și nici prin cultură reacționari. Pretindem numai, că atât timp cât vor exista piedicile care perzistă, nu se poate vorbi de intrarea Dobrogei în dreptul comun.

Așa fiind, toată campania noastră se mărginește în a da, una câte una, cauzele care fac pentru moment populațiunea de aici improprie de a beneficia de toate prerogativele vieții constituționale și ea să atragem astfel atențiunea acelor, care se ocupă cu treburile publice, asupra adevăratelor stări de lucruri, în speranța unei justificate îndreptări.

O dată aceste cauze dispărute și în jurul acestei ținte sunt concentrate toate eforturile noastre—fatal va urma lor abrogarea regimului excepțional de azi.

În urma acestei explicațiuni, care exprimă tot crezul nostru, suntem gata a ne supune arbitrajului oamenilor cu scaun la cap — la care, în chestiuni de stat, rațiunea rece și sănătoasă vorbește înaintea inimii aprinse — pătimășe și să le punem următoarea întrebare: Unde poate patriotul adevărat? Acolo unde se ascund sau se denaturază, conștient ori inconștient, unele fapte, pentru a spori cu orice preț numărul din cetatea pamului, sau acolo, unde se reamă, la intrare în cetate, o prețioasă conștiințioasă și un examen amănunțit al oamenilor și împrejurărilor?

Evident, că la acești din urmă. În afară de aceasta, e fapt incontestabil, că ceea ce constituie prioritatea și tăria unui luptător și garantează succesul cauzei, e tăria de convingere și sinceritatea lui.

Examinați un moment starea de fetească a luptătorilor cauzei Dobrogene.

De o parte, niște oameni care, născuți pe un teren necunoscut, înțeleg statului lor majoritatea și situațiunile false. Își dau foarte bine seamă de pozițiunea lor critică; de alt, interesele — un interes în cel mai primitiv sens — și pe care i-am vădit cu prisosință în numă-

rul precedent îl oprește de a da înapoi.

Unde e tăria de convingere și acolo, unde e un interes, e de mic, la mijloc, se mai poate vorbi de sentimente de inimă, de sinceritate mai cu seamă?

Iarăși evident, că nu. Dincoace, situațiunea e limpede și netă.

Ori-ce s'ar spune regimul dobrogean de azi nu e dintre cele liberale; e din contră un regim de restricțiuni — și pentru niște oameni, care s'au emancipat de prejudecățile și insuficiențele trecutului, nu poate fi de alt un regim de opresiune.

Ei bine, cind aceștia primesc cu resemnare să împărtășească o soartă comună impusă de împrejurări și de rațiuni superioare, și, în limitele puterilor lor, luptă și nu cer de alt înălțarea cauzelor care se opun la un trai mai bun — la aceștia, fără nici o discuțiune, nu mai poate fi vorba de ambițiuni și interese personale și acolo, unde nu e nici pic de interes, alt stimulent nu poate fi de alt convingerea de dreptatea cauzei; acolo se poate găsi și un dram de sinceritate!

Const. N. Sarry

Maica precista nemțească

Românul a zis omului prefăcut — maică precistă nemțească. Ca să pătrunzi filosofia acestei caracterizări, e destul să faci un moment psihologia tipului, de care ne vom ocupa mai jos.

O înfățișare care-ți inspiră compătimire; o privire stinsă, cucernică, dacă voiești chiar idiotizată; o simțală într'un mod scandalos neglijată; pină și curățenia elementară a corpului cu desăvârșire neîngrijită. Cu sihastru puchinos și sălbatec!

Naționalismul lui de piață desfide pe al lui Chauvin; în afaceri, în care nu e angajat cu nimic, e mai bun de alt Alexandru cel Ban și mai drept de alt Codul lui Caragea! Acolo însă, unde are un interes e de neînsemnat, face...

Ridicați însă mantia acestei — maici nemțești și veți vedea ce ascunde.

Acest naționalist, care azi înghite zece greci pe oră, dacă și-ar respecta memoria tatălui său, ar trebui să recunoască, că e mai grec de alt țizul său, eroul de la Troia!

De alt-fel însuși numele încă ne indică originea: Ahile Zissu, sau mai corect, Ahilevs Zissos.

Are neamuri — e destul să cităm numai pe Ioanidi, și st slujbaş aci măi greci de alt colegul sau din consiliu, d. Athanasie H. Gheorghiu,

care nu cunoaște nici măcar limba grecească!

Dinsul azi e Român, pur sang, a uitat limba ascendenților săi imediat direcți; soția d-sale însă, cunoaște și vorbește limba greacă, așa cum n'o cunoștea multe din soțiile acelor, pe cari azi acest mizerabil reneșat îi pîrpaltește pe jerutecul naționalismului său...

De corect, da, e corect, într'o casă pustie!

Nu ne vom depărta mult în trecut, nici chiar pînă la anul cînd și-a construit imobilul ce are... și pe care și l-a văpsit după ce a votat băile de la Mamaia! Vom lua lucruri mai recente:

Să măi vorbesc de Societatea meseriașilor? O voi face în numărul viitor.

Primește să intre într'un consiliu, contra căruia — declare-ne pe onoarea sa de om și militar bătrîn — a luptat, pînă'n pinzele albe, în alegere și contra căruia s'a sculat bolnav să meargă să voteze.

Aci își vînde o conștiință, pe care n'a avut-o nici odată, pe prețul cîtorva mizerabile diurne.

Se substituie serviciului tehnic — care e întreținut cu zece de mii de lei, ca să stea absolut de geaba — și se însăreținează să facă tot felul de lucrări mărunte ca: gropi pentru copaci, mici reparațiuni la casele comunale, etc.

Omul acesta — un colorat la pensie — a speculat toate slăbiciunile, cu să nu zicem alt-fel, ale primarului, numai să poată căpăta în fiecare zi o cît de mică bonificațiune.

Înta cînd ne strepește, în numele românismului și al cinstei!

În lătură, cu scarioși și cu farisei!

Foloasele asigurărilor de vite

Chestiunea asigurării vitelor în țară la noi este strîns legată de cea a îmbunătățirii rasei noastre de vite.

Toată lumea știe astăzi, că cele mai raționale încercări, ca și cele mai riguroase selecțiuni, nu sunt de nici un folos, dacă nu sunt ajutate de o îngrijire bună, și ori-ce s'ar spune, săteanul român greu se va deprinde să-și îngrijească mai bine vite, dacă situațiunea lui economică nu se va mai îmbunătăți.

Au dispărut pașunile de azi dată e foarte adevărat, nici a zece parte din ce era mai înainte n'au mai rămas, dar nu e mai puțin adevărat că în locul livezilor naturale de altă dată, cu mică sacrificiu s'ar putea înlocui, treptat, livezi artificiale de trifoi sau lucernă, suficiente pentru a hrăni mai rațional vitele noastre.

Nu s'a făcut, pentru că n'a voit nimeni să facă sacrificii, e de mică pentru vite.

Și fatal a trebuit să ajungem, să vedem că vitele noastre degenerază și dau îndărăt din ce în ce mai mult și

Hazul Săptăminei

Un cercetător al istoriei noastre naționale, cu cronică la Șinca în mînă, atrăgea demăzi atențiunea unui prieten asupra următorului pasaj:

Pentru că derăgătoriile nu trebuia împărțite după sînge, ci după vrednicie, că așa se în împărțirile. (a 245).

D'apoi bine, frate — se adresează cel d'întîl acestul din urmă. — Care să fi fost considerațiunea de s'a dat lui Bănescu o dregătorie însemnată, ca aceea de primar al Constanței, cînd nici sîngele și nici vrednicia nu s'ar putea susține că le are.

Ba există o legătură de sînge! — răspunse prietenul istoricului.

! ? !

comparativ cu celelalte țări, nu numai că au dat îndărăt, dar s'au și împuținat, căci dacă consultăm statisticele din anii din urmă, vom vedea că în 1860 aveam 2,607,000 capete cornute mari, în 1888 aveam 2,406,000 capete, în 1890 aveam 2,520,000 capete, în 1897 aveam numai 2,138,000 (mai puțin prin urmare ca 500,000 capete), iar ultima statistică ne arată 2,580,000 capete vite cornute mari, cu alte cuvinte, aproape tot atât cât aveam și în 1890!

Cifrele vorbesc singure, așa că numai e nevoie de nici un comentariu.

Nu măi vorbesc de cal, căci am început să cred că aproape nu mai avem cal cu adevărat românesc.

În timpul din urmă însă, s'a dat o bună îndrumare crescătorilor noștri, povățuindu-i de a căuta prin o selecțiune bine condusă și ajutată de o hrană îndestulătoare, să îndrepteze rasa noastră de vite de muncă.

Un alt remediu tot atât de bun, și care ar putea să ajute mult la îndreptarea vitelor noastre, ar fi să căutăm și noi să povățuim pe sătenii noștri a-și asigura vitele lor mari, pentru caz de moarte.

Am imitat atîtea lucruri de la străini, și bune și rele, mai multe rele poate de cît bune și nu înțeleg de ce nu i-am imitat pînă acum și în această privință, căci de mai bine de 100 de ani toate vitele lor sunt asigurate nu numai odată, ci de două și chiar de trei ori.

Mi-aduc aminte, sunt acum 9 sau 10 ani, cînd am citit pentru prima oară, în Revista de Medicină Veterinară, despre societățile de asigurări de vite. un articol scris de regretatul inspector veterinar Michăilescu și de atunci mi-au rămas adînc întipărite în minte, foloasele ce ar putea trage și țara noastră, din asemenea societăți de asigurare.

Acum doi ani un alt coleg distins, regretatul Gr. Vasiliu, dete la lumină o broșură în care descria societățile de asigurare de vite din Franța și Elveția.

Acum un an în fine, apare o lucrare de mare însemnatate, intitulată Asigurarea vitelor datorită Domnilor medici veterinari I. St. Furnică și H. Bauman, lucrare în care după ce se face istoricul societăților de asigurare de vite din toate țările Europei, se arată de asemenea marile foloase ce ar rezulta pentru noi, din înființarea unor instituțiuni județene, care să aibă sub direcțiunea lor toate societățile comunale de asigurare de vite, din acel județ.

Nu mai încapă îndoielă, toată lumea trebuie să recunoască marile faloase ce asemenea instituțiuni asemenea tovarășii sunt cheate să aducă în țară la noi.

Voi încerca să arăt și eu aci vr'o cîte-va din cele mai de seamă:

1). În primul rînd, grație acestor asigurări, sateanul este cel mai folosit căci în schimbul unei modeste sume de bani, pe timp de un an este garantat de orice pagubă, căci la caz de moarte sau infirmitate a vitei asigurate, i se plătește valoarea ei, astfel că el are puțința să-și înlocuiască numai de cît vîta pierdută și să-și continue munca.

2) Să ne închipuim o comună care are 400-500 de familii, fie-care familie posedînd 3-4 vite mari adică 2 boi, o vacă sau un cal, un minzat, etc., în total 2000 capete mari în acea comună. Dacă s'ar plăti anual, o dare de 1 leu și 50 bani de cap ca primă de asigurare (în termen mijlociu) se va strînge suma de 3000 lei. Este necesar acum să știu cîte vite vor muri peste an în acea comună.

Aceasta este un punct foarte important în chestiunea care ne preocupă, căci prima de asigurare, trebuie să fie proporțională numărului de decese de peste an.

De trei ani și mai bine de cînd fac slujgă în județul Ilfov mă străduiesc într-una să stabilesc o medie a vitelor care mor peste an în fie-care comună.

Cu multă părere de rău, trebuie să mărturisesc că nu mi-a fost cu puțință, deși am rugat autoritățile comunale, în repetite rînduri, să oblige pe locuitorii să vestească la primărie ori-ce caz de moarte de vîta mare. Din 36 comune, numai în două comune au venit cîți-va săteni să declare cazurile de moarte a vitelor lor.

Cu toate acestea, într-o Duminică am reușit, prin întrebări puse la mai mulți săteni, dintr-o comună să aflu că în acel sat muriseră peste an 14 vite mari (comună avea aproape 200 capete).

Să socotim mai larg și să punem 20 sau chiar 25 de vite moarte în cursul anului, în comună luată de noi ca exemplu fără să socotim însă bine înțeles posibilitatea unei molime înținse.

Ei bine, 20 sau 25 vite mari dacă le vom despăgubi pe fie-care cu cîte 100 de lei, vom fi cheltuit la sfîrșitul anului 2000 sau 2500 lei și a mai rămas 500 lei beneficiu realizat, care va putea servi la formarea unui fond de rezervă, pentru procurarea de reproducători de rasă mai bună, sau la înființarea de cît mai multe livezi de trifoii și lucernă.

3) Pentru a prevedea însă orice posibilitate, chiar și aceea a unei pierderi, cum ar fi cazul în care ar muri mai multe vite într-un an, se va putea reasigura societatea locală la cea centrală, sau chiar la cele din streinătate, cum se face astăzi pentru incendiu grindină, etc.

4). Tot grație acestor asigurări, combaterea boalelor molipsitoare, se va face mai cu înlesnire căci încunoștințîndu-se medicul veterinar local pentru fie-care caz de moarte, se va putea lua măsuri de îndată ce se va constata vre-o asemenea boală, căci atunci, vrea nu vrea, trebuie să declare sateanul că i s'a bolnăvit sau i-a murit vîta alt-fel nu i se dă despăgubire.

5). Afară de aceasta, prin statutele unei asemenea societăți de asigurare, se va prevedea datoria din partea celor ce-și asigură vitele, de a avea mai multă grijă de ele și de a nu le trata rău căci altminteri, nu va fi despăgubit cu valoarea întregă, ci numai cu o parte din valoare după împrejurări.

De asemenea cu timpul se vor obliga toți proprietarii vitelor asigurate, să cultive locuri cu lucernă și trifoii, acordîndu-se înlesniri cît mai mult posibile și chiar premii de încurajare în această privință.

Așa că ceea ce nu face astăzi sateanul de bună voie va trebui să facă atunci de nevoie și vom realiza astfel și noi ceea ce în streinătate s'a realizat deja de mult mulțumită așa numitelor societăți de protejarea animalelor.

6) La noi în țară aceste societăți de asigurare de vite, adevărate tovarășii

sătenesii, se vor putea alipi pe lângă actualele bănci populare, ca niște secțiuni aparte, așa că nu va fi nevoie pentru început, de organizare specială și de cheltuieli mari, căci casierul băncii va însoți și primele de asigurare.

Băncile populare, au izbutit astăzi să cîștige, mai peste tot și pe deplin încrederea țaranului nostru mulțumită dragostei și muncii ce au depus în serviciul lor harnicii noștri învățători și de aceea am izbuti poate și cu tovarășii de asigurare de vite, dacă se vor înjgheba sub privigherea și cu concursul băncilor populare.

Ei însă, pentru că am început să cunoșc cu cîtă neîncredere primește sateanul nostru, ori-ce idee nouă, cred că aci Statul ar trebui să intervină, făcînd printr-o lege aceste asigurări obligatorii și îndatorînd percepătorii să împlinescă, odată cu celelalte biruri, și prima de asigurare.

Și atunci avînd o populație totală de aproape 3.500.000 capete vite mari (cu minzi și junci cu tot), vom avea anual 4-5.000.000 lei, cu care se vor putea despăgubi cu prisos, toate vitele ce mor în cursul unui an, realizîndu-se în același timp beneficii, mai mult sau mai puțin însemnate care să constituie fondul de rezervă destinat la îndreptarea, la îmbunătățirea rasei noastre de vite.

Am convingerea că cei ce vor realiza această măreață faptă vor desăvirși improprietărea țaranului român, atunci cînd odată cu pămîntul de muncă ce i s'a dat, i se va asigura și proprietatea vitei cu care să-și muncească acel pămînt.

Am convingerea că atunci numai, țaranul nostru va fi scos cu adevărat de sub povara lipsei și mai cu seamă de sub povara cămătarilor, atunci numai i se va asigura neatîrnarea materială, atunci numai chestiunea țărănească va putea fi rezolvată!...

G. Io.escu-Brăila, medic veterinar

POLITICE

Știți cine e capul listei electorale a comunei Constanța? Adam Ion.

Și cine coada? Zamfiro! Constantin. Numele simpaticului secretar al primăriei noastre, care are de patron pe cel d'întîi om de pe pămînt era și predestinat ca să stea în capul a tot felul de bucate.

Coincidența însă e mai picantă cu d. director al foaiei oficioase.

D-sale, got-beget Român, coada vacii, nici nu i se putea găsi un loc mai nimerit, ca în coada... listei!

Tot cu ocaziunea formării listei electorale, un X făcea următoarea reflexiune:

— Tocmai acum imi dau seamă, de ce d. Zamfiro! a redus numele său patronimic de Chiriachide la un microscopie C., pe care l-a intercalat între nume și pronume. Ca să poată spune la un moment dat: Dacă Adam e alfa, eu sunt omega al Constanței!

Doctorul Ahile Zissu citînd informațiunea, cum că d. ministru de finanțe va veni cu un proiect, în urma căruia recensămîntul să se facă de acum înainte din 10 în 10 ani, exclamă:

— Nu mai apuc, să-mi mai repar casele vre-o dată!

E știut că de 15 ani de cînd și-a construit doctorul casele — construcțiune care era cît pe aci să ajungă să dea de lucru parchetului militar — ele n-au văzut mistria și bidineaua de cît acuma cînd d-sa figurează ca simpli membri în consiliul nostru comunal.

Nici măcar coincidențele nu sunt favorabile acestui om, după o viață întregă de abnegare și sacrificii!

Apa curge...

Era natural, ca să usture rău pe cei vizați de campania ce am întreprins-o, contra șleahetii pe care o adăpostește ospătăria noastră comunală. Și îi doare cu atît mai rău cu cît acuzațiunile ce aduc sînt întemeiate pe acte și fapte.

S-a zvircolit, în dreapta și în stînga, mai ales primarul, față de care nu mai am nimic sfînt — tot așa cum și dinșul n-a mai voit să respecte nimic în nimeni — și acum cînd vede, că a epuizat toate mijloacele mîșeleștii de clevețire, face să se respîndească zvonul, că voi fi expulzat.

Apa curge, pietrele rămîn!

Se va scurge și această pîrîiaș de apă infectă și va înghiți încăpătorearea marc, care primește toate necurătenile...

Calitatea mea de cetățean, pe care mi-o contestă azi același consiliu, care mi-a recunoscut-o, mi-o va confirma Tribunalul, iar de sentimentele mele nu aci voi face paradă. Insuși acest luda, care mi le pune azi în discuțiune, mai ieri cînd mă săruta — în tot locul, pînă și'n... casa sa — nu găsea în tolba lui, plină de vorbe, termenul destul de elogios ca să mă consacre de un om cu inima cu adevărat curată.

Trebuie, să fii un om de deplîns, ca să socotești lumea atît de naivă, în cît să te creadă că poți trimite peste graniță, sub invinuirea de les-naționalism, pe un cetățean care dă în vileag necinstea și lipsa de scrupule a celor, cari dețin o putere temporară.

Nu, în țara aceasta, care ne e scumpă, nu pot dicta numai hoții și discreerații!

C. N. 5.

CITE-VA CUVINTE

În preajma

Oportunității Constituționalizării Dobrogei

I

Sunt cîți-va an', de cînd se agită în noua provincie revendicarea drepturilor politice, intrarea Dobrogei în constituțiune.

Aceste agitațiuni s'au manifestat prin presă și prin întruniri aproape numai în Constanța.

Constanța, ca să zic așa, în pragul țării, legată cu ea prin linie ferată, mai apropiată ei, căci în acest județ s'a protejat și proprietatea mare, hărăzîndu-se cu un timbru de 25 bani sutimii de hectare celor favorizați de împrejurări, mai proprie pentru stabilirea scribilor — politiciști de situații — și profesioniilor libere, în teoria vaselor comunicatoare, centrul de activitate al românilor, economii de vite ca ocupație principală, Constanța era în astfel de împrejurări menită să fie promotoarea mișcării pentru constituționalizarea Dobrogei.

Aceste elemente, impulsiv turbulente, în vecnică agitațiune *pro domo sua*, în mod firesc au dat Constanței acest colorit.

În jurul acestei chestiuni, asupra oportunității intrării noii provincii în constituțiune, părerile se împart în două tabere absolut vrăjmașe.

Ba nu arare ori, în focal discuțiunilor, s'a alunecat pe povîrnișul amestecului *voinței coroanei*.

Cestiunea, așa cum era pusă, ar mai fi rămas încă în cadrul discuțiunilor academice, dacă nu i s'ar fi dat impuls cu ocazia programului de la Iași, program al unui partid de guvernămînt.

Conservatorii (Cantacuziniștii) au lansat în opoziție, la Iași, programul viitoarelor lor activități îndată ce vor deține puterea, înjghebînd în activitatea lor și constituționalizarea Dobrogei.

Jocul constituțional a făcut ca promotorii programului de la Iași să ia de fapt puterea în Ianuarie 1904.

« oblega obligă »; partidul trebuia să facă un pas înainte pe această cestiune. Să fim drepti: pasul s'a făcut pe șovăite, cu încetineală, ca și cum și conservatorii, cari s'au grăbit să înscrie repede în programul lor, la anchetul din

Tanasache-Traian

Ma, ascultă-mă, Haneseo,

Tu aița ai mincat-o

Pe toți greșile, frașleo,

Ca un siriano rabaio,

Io aița reprezînto

Elemento meo, gresleo,

Io, Kir Iancu, protesteo,

Io nu vreau ca a-o pașesco...

Orec, tu grec, tu Tanasache? —

Îi răspunde-îl pehlivan —

Tu ești mai român ca mine,

Nu vezi, sement cu Traian!

Taci cu grec, mă Tanasache —

Barba Zissu intervine —

Iacă vezi, mă chîiam' thile

Și să spun că-s grec, nu-mi vine

Taiă-meo, o știu prea bine,

Mai stricat vorba ca tine,

Dar ești jur, o-am numai sloge

Romănesc curat în vine!

Dar pe tine, Tanasache,

Cine dracu te cunoaște?

Zău, îți jur: Hagi Tanase

E Român... Pe sfîntul Paște!

Zău, io nu vă mai prișepo,

Sunt Tanase sau Traian?

Dar o voce de afară:

Ești nu mare guguman!

Saroglu

Iași, atunci în opoziție, drepturi politice Dobrogei, azi la guvern și dau seamă de importanța fără seamă a cestiunii.

În locul proiectului de lege preconizat cestiunea s'a ales cu o comisiune care, luni întregi, a lucrat la ministerul de interne în secret, gazetele fiind lipsite de vești.

În lucrările acestei comisiuni este de reținut un singur fapt de seamă de reală valoare: votul și răsvotul în chestiunea românilor transilvăneni.

S'au găsit membri în comisiune, cari au pus pe români mai pe jos de celelalte neamuri, zestre Dobrogei, nu ca o populațiune autohtonă, ci ca norod emigrat.

Ca comisiunea să revie, spunea gazetele, a trebuit energia unui român de inimă, mintea unui creier lumînat, patriotismul cald al d-lui Remus Opreanu, de al cărui nume în realitate se leagă progresul obținut în Dobrogea, căci a lui a fost meritul să îndrumeze pe calea unei administrații serioase și romănești noua provincie, ca prefect al județului Constanța la începutul reanexării.

Caz ciudat: faptul de azi se apropie faptului de la 1882.

Cu prilejul votării legii pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea, asupra dispozițiunilor art. 2, care glăsuiau, că numai românii pot dobîndi proprietate imobiliară în Dobrogea iar românii cari conform art. 9 din constituțiune pot dobîndi recunoașterea au același drept, s'a găsit un deputat gata să interpeleze guvernul.

Nu-și da seamă interpeletorul, că le gînuitorul din 1882 îl zăcea la inimă cu ori-ce preț nevoie, ca pămîntul nou-provincii să fie și să rămînă în stăpînire Romănuții de obârșie fără să se preocupe dacă Romănuții vine în lebro ea din țării surori.

Nu-și da seamă interpeletorul că le gînuitorul de la 1882 tîndea să colonizeze să romanizeze, fără surle, fără trîmbițe, ca nu cum-va note diplomatice să lătrebe guvernul pentru ce acolo (în Dobrogea) aceeași linie de drepturi tuturor românilor, fără deosebire dacă s'a împlinit sau nu formalitatea recunoașterii.

În 188... a fost numai o încercare de interpeleare fără rost, care a rămas în bușită.

În 1905 s'a găsit o comisiune însă cînată cu studiarea cestiunii oportunității de a se acorda Dobrogei drepturi politice, care în zelul ei a crezut chîm zuit să analizeze condițiunile în cari Romănuții de obârșie stăpînesc pămînturile locale în Dobrogea!...

Motive de ordine superioară au demnat pe legiuitorul de la 1882 să pînă pe aceeași linie pe toți românii.

Nu-mă stăpînirea reală a pămîntului de către poporul stăpînitor, și sigură acestuia și dominațiunea politică.

Deputatul francez Flandin, raportor comisiunii de budgetare din 1903, vorbind de protectoratul Tunisului exclamă:

Pînă în 1896 Italia a combătut hegemonia noastră politică asupra

Tunisului; azi cu toate că o recunosc, dar ocupă, cu fărâni săi Sicilienii pământul pe care nu l-au putut ocupa cu armele. Nu riscăm oare ca pe ast-lel de cărare să perdem și dominațiunea politică?

În fiecare cuvânt găsim un învățământ.

Comisiune care se întrunește la departamentul de interne alcătuiește programe de drepturi politice, poruncește cartografia românilor, și la ministerul de domenii se depozitează români de obârșie!

Sunt cazuri multe și nu afirmăm un vâg.

În parlamentul Franței se pune chestiunea ca pericol național, pentru stăpînirea Tunisului, faptul că Sicilienii posedă mica proprietate rurală; iar noi trecem fără jônă, ca să folosesc cel mai slab cuvînt, peste faptul că în masivul unei populațiuni eterogene s'au dat de îngineri parcelatori ca Masalsky, Rawitsch, Laufer, etc., zecimil de hectare teren, pînă și copiilor din fașe, creînd proprietatea mijlocie; iar în masivul neamului românesc s'au dat abia zece hectare, ba și mai puțin de cap de familie, creînd sărăcia.

Să o spunem verde:

Socotesc eu că, înainte de a se acorda drepturi politice Dobrogei, prima grijă, prima datorie a guvernului este să asigure stăpînirea gîlief pământului poporului de aceleași neam, avînd aceleași aspirațiuni cu poporul care re dominațiunea politică.

Altminteri: *Caveant consules.*

Am făptuit o eroare în 1859 cu prilejul retrocedării Basarabiei.

Ne-am grăbit să o întindăm politicește, fără reticențe, iar județul Cahul ne-a dat o dureroasă lecțiune.

Rămăs apanaj politic bătrînului Cara Vasile, în 1877 am văzut pe Celebidachis, ginerele lui Cara Vasile, schimbind mandatul de deputat în parlamentul țării românești pe slujba de comisar al guvernului imperial rusesc: se leapadă de protecția românească, ca să accepteze apoi postul de consul general rusesc în Dobrogea.

După incidentele dureroase din congresul de la Berlin, devine din reprezentant al Cahului, comisar imperial; din comisar imperial tocmal consul general în Dobrogea.

Istoria să nu se repete.

Cite s-ar mai putea scrie cu temel asupra stăpînirii pământului ca condiție nemijlocită a dominațiunei politice, căci înainte de luxul reprezentațiunei în parlament se impune negreșit asigurarea stăpînirii noastre la *Gurile Dunărei*.

Să mă opresc un moment la o altă întrebare de aceeași valoare.

Congresul de la Berlin a impus să recunoaștem calitatea de român raialelor (supușilor otomane, fără osebire de neam și de religie).

Înstrul Mihail Cogălniceanu a încercat să parze lovitura ordonînd o cartografie pe neam, pe religie, pe supușenie.

Pare că dacă nu o rea voință, atunci o fatalitate a răsturnat, a zădărnicit prevederile ministrului Cogălniceanu.

Din cartografia ordonată de el nu a rămas în Tulcea de cît un tețter, neșturat, nesigilat, nelegalizat și nesemnlat de nimeni.

Unde sunt lucrările?

Se poate să nu se fi răspuns nimic autorității superioare?

Se poate să nu se fi găsit un creer care să fi înțeles valoarea circalării ministeriale?

Se poate să nu fi rămas nimic din ordinul ministerului?

Nu se poate.

În ori-ce caz conceptul cartografiel în chestiune este atit de neîngăduitor intereselor românești, în cît trebuie chiar pe cale diplomatică să se limpezească intru cît acest concept ar grăi adevărul.

Pentru că mă găsesc asupra statisticeii, am văzut în gazete cu mirare statisticeii de fantezie *ad majorem Dei gloriam*, nu aerul că ar fi opera comisiunei însărnănată cu studiul chestiunei drepturilor politice.

Îmi permit să afirm, că ele nu corespond realității și să nu fie prea tîrziu, cînd realitatea se va impune prin ironia cifrelor.

Suficient este oare să trimiț un epistat de poliție să întrebe, cînd, cum, de unde a venit individul și răspunsul individului interogat să se treacă în statistică?

Și alta tot, statistica s'a făcut, opera

este gata, rămîne semnătura autorității.

Cestiunea streinilor, așa dar, este încă nelimpzită.

Și acum mă întreb unde ne găsim cu procesul de asimilare al neamurilor?

Cari sunt elementele pline de vîg, de energie, de înțelepciune pe care le-am trimis în apostolat în Dobrogea?

Care sunt roadele muncel lor?

Său nu cum-va această provincie a fost: fis loc de exil celor ce trebuiau să simtă greutatea minel stăpînului, fie cîmp de pricopeală pentru cef proteații, trimiși aci unde nu era nici controlul, nici plînzarea celor obicinuiți să fie îndelung împilați?

Așa dar este discutabilă cestiunea acordării drepturilor politice, și atunci să mi se ierte un moment de mirare justificat de altminteri.

Unde-i presa liberală?

Care-i pricina tăcerel ei în preajma acestei cestiuni care, în viitorul mai mult său mai puțin apropiat va atinge direct propășirea și bunăstarea noiel provincii, numită cu drept cuvînt pîmîntul țării?

Oare această cestiune pusă după mine în discuțiune într'un minut de expansiune suflitească, nu merită nici o atenție din partea presei liberale și a celei independente; nu merită nici un cuvînt, nici o discuție în vileag?

Tăcerea aceasta este cu atît mai ciudată, cu atît mai culpabilă chiar, cu cît d-l Dimitrie Sturdza, șeful partidului liberal s'a manifestat în contra acordării drepturilor politice dobrogenilor, botezînd inoportună mișcarea.

Oare îndelunga tăcere a celui alt partid de guvernămînt nu este periculoasă?

Se impune ea și partidul liberal să-și spună cuvîntul.

Înainte de a se tranșa definitiv cestiunea acordării drepturilor înscrise în constituțiune trebuie să se limpezească oportunitatea acordării drepturilor politice.

Limpezirea lor impune cuvîntul tuturor partidelor de guvernămînt, căci toate aceste cestiuni privesc viitorul țării.

Sunt încă bube.

Și nevoia cere, ca încă un șir de ani administrația să fie serios românească în aceasta provincie, mai patriotică de cum a fost, pentru a netezi bine calea unei stăpîniri efective românești.

Nu zic ba: ați și agitatori cestiunei drepturilor politice un grătute de dreptate după 27 de ani de gospodărie în temeiul legel de organizare a Dobrogei

Dar este imperios necesar ca, trecerea de la starea actuală — creată Dobrogei prin legea de organizare — la constituționalizarea ei, să nu fie bruscă.

O stare de tranziție se impune

În vremuri, cu prilejul alcătuirii legel de organizarea Dobrogei, s'a simțit nevoia de a se îngrădi puterea guvernanților de puterea guvernanților, privitor la colegiile electorale, comunale și județene.

Nu era atunci pericolul atotputerniciei, căci prefecturile Dobrogei se încredințau oamenilor din elita țării.

Azi însă, se impune ca atotputernicia să scadă, puterea organelor administrative să se micșoreze, negreșit fără prejudiciul puterei neamului chemat să aibă dominațiunea politică și în temeiul reanexării acestei provincii stăpînite în veacuri și în baza forței de inerție a neamului românesc.

În lege s'a consfințit dreptul guvernului de a numi primari, de a desemna pe președinții consiliului județean, de a delega puterea la 2 și 3 consilieri comunali și la patru consilieri județeni.

Atunci era o selecțiune.

Azi însă, după 27 ani de guvernămînt, cînd se agit cestiunea celui mai mare pas înainte — cestiunea drepturilor politice — se impune să facem un mic pas înainte.

Să se ia din puterea discreționară a prefectilor, dreptul de a numi primari și președinți de consiliu ca nu cum-va urgisit de neam și cercetații de judecată să se folosească de dragostea prefeților și să se cocote, acolo unde nu sunt chemați numai pentru faptul, că se pricep în deprindera de a se gudura.

Să se găsească în ori-ce caz însă formula, ca ori cît s-ar știrbi drepturile reprezentanților guvernului, să nu se stinghirescă în nici un caz dreptul de control și de supremație al neamului îndreptățit să aibă dominațiunea politică.

În aceste vederi ar consta starea de tranziție ca înainte de rezolvirea oportunității drepturilor politice să se dea putința studiării aprofundate a altor întrebări.

Pînă atunci am zis și o repet: este nevoie încă de o serioasă administrație în Dobrogea sub controlul cel mai sever al guvernului, ca nu cum-va ceasul de apoi să aducă pingărire neamului și luptei de pînă acum a oamenilor de seamă.

Pînă atunci să ne pună pe gînduri cestiia masivului slav din Delta Dunării și din sud-estul Dobrogei.

S'a găsit paliativul: *Colonizarea*

Se impune însă o colonizare rațională, dînd colonistului putința de a ieși de asupra nevoilor nu cu 1—10 hectare, ci cu 30—50 hectare, căci de atît teren are nevoie o familie harnică ca să se impună.

Altminteri nu colonizăm, ci aducem argați în dispoziția populațiunei eterogene și rezultatul este contrariu scopului.

Nu am colonizat de loc cînd am transplantat 30 de familii într'un masiv etnic eterogen, ci i-am inseris în cadastru ca posesori de teren, pe cînd în realitate acest teren se folosește de alții, fie cu procură fie cu contracte de închiriere.

Pildele sunt fără număr.

Să ne pună pe gînduri stăpînirea pîmîntului rural.

Să ne îngrijim de aproape de cestiunea celor străini de limbă și de sentimente furigați în cetatea românismului

Cînd în Dobrogea sunt atîtea rîni care supurează, cînd mai este nevoie încă de muncă uriașă a unor prefeți de talia unor Remus Opreanu, Paul Stătescu, Ioan Nenitescu, Luca Ionescu, intrare a Dobrogei în constituțiune ar valora întocmai ca fracul în spînzarea unui descuț.

Tulcea

Ovid Buteanu

INFORMATIUNI

Duminică, 19 cor., sunt convocate la București două mari întruniri publice: una de partidul național liberal și alta de gruparea d-lui P. Carp. La aceste întruniri vor lua parte și delegații din județ.

D. director general al poștelor și telegrafelor d. Gr. Cerkez, a obținut dela d. ministru de interne un credit de 800.000 lei ce se va acoperi cu cîștigul prevăzut din vînzarea timbrelor jubiliare, cîștig care se crede că va atinge cifra de un milion.

Din acest credit se vor aduce pe deoparte serioase îmbunătățiri rețelilor de linii telefonice și telegrafice, iar pe de alta, se va construi, între altele și o linie telefonică directă între București și orașul nostru.

Această e o linie de mult așteptată, de oarece așa cum e servit publicul în ziua de azi, cînd convorbirea se face pe la Brăila, e un lucru care nu mai poate dăinui.

Listele electorale comunale ale orașului nostru ați fost așiate. După cum am arătat în numărul trecut, s'au operat amputări și adăogiri, care ne dau nota exactă a mentalității celor care le-au alcătuit.

Răutatea s'a împins pînă acolo, în cît printre aproape o sută de alegători, cărora nu li se poate imputa altceva de cît că nu plac actualei administrațiuni, a fost șters de pe liste pînă și fostul prefect d. Scarlat Vărnăv.

Aceasta nu mai știm, cum s-ar putea califica.

Dar vom reveni cu un articol special în privința această.

Cu începere de la 17 pînă la 21 corent, se vizează livretele concediaților și rezerviștilor din orașul nostru.

Concluzii de revizie al județului Constanța sub președinția d-lui Colonel M. Capșa, prefectul județului, și-a început operațiunile în orașul Constanța pentru recrutarea clasei 1907 în ziua de 15 Februarie cor., continutul în zilele de 16 și 17 inclusiv, iar pentru celelalte plăși din județ, itinerariul este stabilit astfel:

1). *Plasa Constanța* în zilele de 18, 19, 20, 21 și 22 Februarie;

2). *Plasa Mangalia* 23, 24, 25, 26 și 27 Februarie;

3). *Plasa Medgidia* 28 Februarie, 1, 2, 3 și 4 Martie;

4). *Plasa Silistra Nouă* 6, 7, 8, 9, 10 și 11 Martie;

Plasa Hârșova 13, 14, 15, 16, 17 și 18 Martie.

De la 20 pînă la 30 Martie inclusiv, consiliul de revizie va lucra la reședința județului unde urmează a se prezenta tinerii, cărora li s'a acordat termene pentru prezentarea diferitelor acte în baza cărora ați cerut scutirea sau amânarea.

Balul lucrătorilor tipografi din orașul nostru, anunțat pe ziua de 5 Martie, va avea loc în sala Hotelului Carol I.

Am dat, cu deosebită satisfacțiune, loc unei părți din lucrarea d-lui Ovid Buteanu, din Tulcea și în numărul viitor vom da și urmarea.

Atragem atențiunea deosebită a cititorilor asupra adevărurilor de acolo și asupra cărora insistăm și noi de atîta vreme.

Chiriachița Vasilescu

Dinu Popescu

Logodit

PRIMĂRIA ORBII CONSTANȚA PUBLICAȚIUNE

No. 6148. — Termenul de închiriere a barateelor comunale din piața Carol I, expirînd la 1 Mai a c., se publică spre cunoștința generală că pentru închirierea acestor barate pe un nou termen de un an, începînd de la 1 Mai 1906, se va ține licitațiune în localul acestei primării în ziua de Marți, 27 Februarie a. o., orele 3 p. m.

Licitațiunea se va ține oral cu drept de supra ofertă în termen de 2 zile libere de la data adjudecării provizorie și în conformitate cu dispozițiunile art. 72-83 din legea asupra comptabilității generale a Statului.

Concurenții spre a fi admiși la licitațiune vor depune o garanție provizorie de 5 la sută asupra chiriei anului curent.

Condițiunile închirierii se poate vedea în cancelaria primăriei în toate zilele de lucru.

p. Primar N. SIMIONESCU

Secretar Ioan Adam

De vînzare pomi fructiferi, ca- lități superioare.
Adresa: Administrația moșiei Cavo- clar plasa Mangalia.

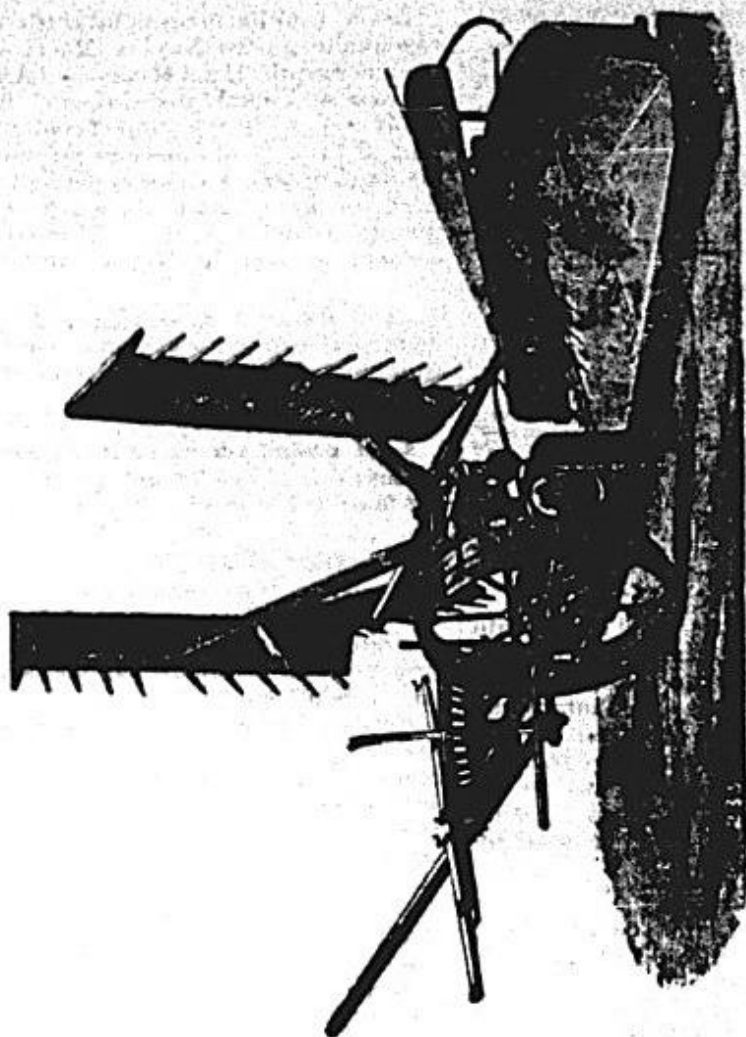
De vînzare trei tablouri cu ramele lor, re- prezintînd *Un cap de expresie și două peisaje*, datorite penelului cunoscutului pictor A. Georgescu-Delahuși, pentru modica sumă de 100 lei. Tablourile se pot vedea la librăria d-lui Nicolaescu

Oficiul postal de Constanța pune în vedere proprietarilor din orașul nostru, cari ar avea vr-un imobil disponibil, pe ziua de 1 Octombrie, spre a servi de local pentru oficiu, să-și înainteze ofer- tele.

300 lei poate cîștiga ori-cine pe lună, vînzînd drăguțele noutăți artistice.
A se adresa:
Pennellypes & C-ie, Milano, Italia

Tot felul de Mașini Agricole

RENUMITELE MAȘINI DE SECERAT „ALBION”
Sezon 1905, Perfectionat.

George I. Rignall

Str. Mercur No. 1 - CONSTANȚA - Str. Mercur No. 1.

TOT FELUL DE REZERVE pentru Secerătoare de ori-ce sistem
Atelier de Reparațiuni cu Aburi

**DROGUERIA MEDICINALA
ALEX. I. HELDENBUSCH
CONSTANȚA**

Strada CAROL (Sub Hotel Regal)

Asortată cu tot ce cuprinde această bransă precum :

Droguerie medicinale și industriale, parfumuri din fabricile cele mai bune din străinătate, apă de Colonie streină, apă de Colonie cu kilogramu; articole de toaletă, Pudra, Paste de dinți, Perii de dinți, Săpunuri medicinale străine și indigene, Săpunuri de toaletă străine calitățile cele mai alese; articole de cauciuc, irigătoare, articole de bae; mare varietate de esențe de parfumuri franceze cu gramu mirosurile cele mai moderne; articole de pansament, Vată calitate superioară, Untură de Pește proaspătă albă cea mai bună calitate: Vasilină, Benzina Glicerina, apă de gură cu kilogramu cel mai bun antiseptic pentru gură și conservarea dinților, vopsea pentru păr toate culorile, diferite Siringi, articole chirurgicale, Thermometre de bae și maximale, lacuri, vopsea pentru dușumele ceară pentru parchet etc. etc

Toate cu prețurile cele mai reduse, deviza mea fiind a vinde eftin pentru a vinde mult.

Cremă de Dinți natherin. — D-r POP

Din cauza dinților stricați se pot ivi complicațiuni nervoase și afară d'aceasta prezența lor a produs foarte adesea infecțiuni ale organismului chiar cu stărsă mortal. După observațiuni s'a dovedit că din 100 persoane, 80 au dinți stricați, între care sunt mulți al căror dinți seamănă cu niște ruine, gingiile umflăte și leone săngerându sau acoperite cu fistule, din care ese o materie care deja la distanță răspândește un miros neplăcut, lucru în general produs fie prin necurătenia dinților fie prin întrebuințarea de dentifrice improprii. După opinia celebrităților medicale Pastele de dinți cari conțin acizi sau baze și care în general fac spumă abundentă, provoacă distrugerea smaltului dinților care e începutul stricărei lor.

O experiență de mai bine de jumătate secol în toată Europa a dovedit că crema de dinți Anatherin D'r Popp în tuburi, e o preparație cu totul neutră, curăță și întreține dinții fără ai ataca preservându contra infecțiunii.

Prețul unui tub 60 bani

Depozit general pentru Dobrogea

Drogueria Medicinală ALEXANDRU I. HELDENBUSCH, Constanța

Casa de Mode, Rochi & Confectioni
DE DAME, D-ȘOARE și COPII

D-ra Lenny Davidescu

CONSTANȚA

Piața Independenței No. 54.

Cu începero de la 1 Februarie a. c., va înființa pe lângă Atelierul de Croitorie și un curs practic în arta de a croi și coase după metoda franceză a D-nei Alice Guérre din Paris, Frivolite, Macramé și Torșon, absolute necesare unei D-ne și D-soare; în scurt timp ori-cine va putea să și confecționeze bluze, matineuri, Jupe etc. Inscrerile se încep chiar de acum cu o plată cit se poate de modestă, orefe de lucru vor fi Mărțea, Joia și Simbăta de la 2-5 p. m.

Se primesc din provincio și eleve interne. Acest curs se înființează pentru binele public, se speră deci că va fi încurajat.

**MAGAZINUL CU COLONIALE
și DELICATESE
XENOFON TEODOR**

în fața PRIMĂRIEI

Ofera articole din bogatul sau asortiment

Magazinul a tipărit și un preț curent al mărfurilor, cu prețuri fixe și foarte convenabile, desfășurând astfel ori-ce concurență.

Berăria „Regală”

Unicul local pentru familii

Excelenta Bere B'AGADIRU
SLEPING-CAR

Orchestra aleasa-Chansonmist Romie-Local bine aranjat

La ori-ce oră din zi și noapte:

Mezeluri și mâncări reci, mâncări calde, fripturi și mititei renumiți.

Prețuri convenabile — Serviciul conștiincios.

Frații Gheorghiu

INSTITUTUL „MIRCEA-VODĂ”

Fondat în anul 1901

CURS PRIMAR, LICAL ȘI COMERCIAL

Director, VIRGIL ANDRONESCU

Reputația institutului „Mircea-Vodă, este stabilită. Nu s'a cruțat nimic pentru ca școala să fie printre cele mai bune. Rezultatul examenilor anuale a arătat că în școala aceasta se muncește cu sîrguință.

Profesori impuși și neobosiți, și-au dat obolul cu dragoste și desinteres, pentru reușita institutului.

Anul acesta s'a mai alipit pe lângă institut și

UN INTERNAT DE FAMILIE

unde copiii de toate vrăstele, în schimbul unei modeste plăți, sunt îngrijiți părintește, dându-li-se și meditațiunile trebuitoare.

„LA OVIDIU”

Piața Independenței No. 22

D. GH. DESPINACHIS

Non magazin cu Coloniale, Delicatese și Comestibile
(Fost P. ASTRAS)

Băuturi spirtoase străine indigene
MARE DEPOU DE VINURI

Specialitate în vin-de-lemnuri Franceze și Grecești
Diferite articole coloniale orientale

APERITIVE - TRUFANDALE

Prețuri mai eftin ca ori unde

Serviciul prompt și foarte conștiincios
Târgurile se expediază la Domiciliu

FRUMUSEȚEA

și disparițiunea complectă a ori-cărei afecțiuni a pielii precum: puncte negre, roșița feței, coșuri, pistrui etc. nu se poate obține de cât prin întrebuințarea zinică a renumitului

Săpun de Lapte de Crin

Marca fabricii un «Cal de Lemn» a lui Bergmann & Co. Radeboul-Dresda
Prețul Lei 1-50 Bucata

Depozit la: L. & I. Lascariș și la Drogueria Medicinală Alex. I. Heldenbusch Constanța.

Marele Hotel „Metropol”

Str. ELENA No. 10, lângă OVIDU

Intrat exclusiv sub direcțiunea d-lui Mișu Georgescu și înzestrat cu tot mobilierul nou, cu sobe de teracotă — SOBE CE NU SE GASESC LA NICI UN HOTEL DIN LOCALITATE — e pus la dispoziția vizitatorilor Constanței în ori-ce timp din zi sau noapte.

Urmele vechii administrațiuni «Gherachi» sunt șterse cu desăvîrșire.

Șe dau camere și cu luna.

Prețuri modeste.

BERARIA GAMBRINUS

SE SERVEȘTE
Cea mai excelentă BERE

De vânzare case și terenuri la Te kirghiol.

A se adresa Direcției ziarului.

De vânzare o pereche de case, cu mai multe încăperi și curte mare, pe strada Carol, în fața grădinii publice, Ori-ce referințe Direcțiunii ziarului.

**Virgil Mormoceanu
AVOCAT**

Strada Traian No. 27 — Constanța